

Zagrożenia komunikacyjne

Transport drogowy

Położenie województwa podlaskiego w geograficznym środku Europy, będącego obszarem UE sprawia, iż spełnia ono istotną rolę nie tylko w krajowym, ale i w międzynarodowym systemie komunikacyjnym. Województwo posiada dobrze rozwiniętą sieć drogową umożliwiającą dogodne połączenia ze wszystkimi miejscowościami w regionie i kraju. Przebiegają tędy ważne szlaki komunikacyjne ze wschodu na zachód i z północy na południe. Pierwszy z nich biegnie z Berlina, przez Warszawę i Grodno do Sankt Petersburga. Drugi, z Warszawy do Helsinek, to przyszła droga szybkiego ruchu Via Baltica, która połączy Kraje Bałtyckie z Europą Zachodnią.

Sieć drogową województwa podlaskiego tworzą drogi publiczne, które ze względu na funkcje dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i gminne.

Długość dróg krajowych na obszarze województwa wynosi 984 km, w tym miejskich 202 km i zamiejskich 782 km. Wszystkie drogi są o nawierzchni twardej ulepszonej. Drogi krajowe województwa podlaskiego:

- **Nr 8** Granica państwa - Kudowa Zdrój - Kłodzko - Ząbkowice Śląskie - WROCŁAW - Oleśnica - Syców - Kępno - Walichnowy - Wieluń - Bełchatów - Piotrków Trybunalski - Rawa Mazowiecka - WARSZAWA - Radzymin - Wyszaków - Ostrów Mazowiecka - Zambrów - BIAŁYSTOK - Korycin - Augustów - Suwałki - Budzisko - granica państwa (planowana droga ekspresowa - S8),
- **Nr 16** Dolna Grupa - Grudziądz - Iława - Ostróda - OLSZTYN - Mrągowo - Ełk - Augustów - Pomorze - Poćkuny - Ogrodniki - granica państwa

- (planowana droga ekspresowa - S16),
- **Nr 19** granica państwa - Kuźnica Białostocka - Białystok - Bielsk Podlaski - Siemiatycze (planowana droga ekspresowa - S19),
 - **Nr 61** Warszawa - Jabłonna - Legionowo - Serock - Różan - Ostrołęka - Łomża - Grajewo - Augustów,
 - **Nr 62** Strzelno - Kobylniki - Radziejów - Brześć Kujawski - Włocławek - Nowy Duninów - Płock - Wyszogród - Nowy Dwór Mazowiecki - Pomiechówek - Serock - Wierzbica - Wyszaków - Łochów Węgrów - Drohiczyn - Anusin (Droga 19),
 - **Nr 63** granica państwa - Węgorzewo - Giżycko - Pisz - Kisielnica - Łomża - Zambrów - Ceranów - Sokołów Podlaski - Siedlce - Łuków - Radzyń Podlaski - Wisznice - Sławatycze - granica państwa,
 - **Nr 64** Piątnica Poduchowna - Wizna - Stare Jezewo,
 - **Nr 65** granica państwa - Gołdap - Olecko - Ełk - Grajewo - Mońki - Białystok - Bobrowniki - granica państwa,
 - **Nr 66** Zambrów - Wysokie Mazowieckie - Brańsk - Bielsk Podlaski - Kleszczele - Czeremcha - granica państwa.

Drogi wojewódzkie stanowią uzupełniającą sieć połączeń drogowych w województwie podlaskim w stosunku do dróg krajowych o znaczeniu międzyregionalnym. Drogi te, funkcjonujące jako drogi regionalne, z reguły łączą miasta mające istotne znaczenie dla województwa tj. np. miasta będące siedzibami samorządów powiatowych. W innych przypadkach są dogodnymi połączeniami między drogami krajowymi lub wiodą do granicy państwa, stanowiąc układ komunikacyjny do wykorzystania w ramach współpracy przygranicznej. Prowadzą też do atrakcyjnych miejsc o szczególnym charakterze, zarówno z punktu widzenia tradycji i kultury naszego regionu, jak i walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Łączna długość dróg wojewódzkich wynosi aktualnie ok. 1189 km (30 dróg), w tym o nawierzchni twardej 1188 km (1174 km o nawierzchni ulepszonej) i ponad 1 km o nawierzchni gruntowej ulepszonej. Długość dróg miejskich wynosi 121 km, zaś zamiejskich 1068 km. W ciągu tych dróg znajdują się 164 obiekty mostowe (w tym: 160 mostów, 2 wiadukty i 2 kładki dla pieszych) o długości 2.961,98 m oraz 935 przepustów o długości 11.325 m.

Drogi wojewódzkie podlasia:

- Nr 640 Droga Nr 19/Anusin/-Radziwiłłówka-gr.państwa,
- Nr 645 Myszyniec-Dęby-Nowogród-Łomża,
- Nr 647 Dęby-Kolno-Gromadzyn-Wykno-Stawiski,
- Nr 648 Miastkowo-Nowogród-Morgowniki-Korzeniste-Stawiski-Przytuły,
- Nr 651 Gołdap-Żytkiejmy-Szypliszki-Sejny,
- Nr 652 Kowale Oleckie-Suwałki,
- Nr 653 Sedranki-Bakałarzewo-Suwałki-Sejny-Poćkuny,
- Nr 655 Kąp-Wydminy-Olecki-Raczki-Suwałki-Rutka Tartak,
- Nr 658 Droga 640-Kudelicze-Pawłowicze-Grabarka-Kajanka,
- Nr 659 Topczewo-Zalesie-Kiewłaki-Hodyszewo-Koboski-Nowe Piekuty-Kostrzy Noski-Dąbrówka Kościelna,
- Nr 663 Pomorze-Sejny,
- Nr 664 Raczki-Augustów-Lipsk-gr. państwa,
- Nr 668 Piątница Poduchowna-Przytuły-Osowiec,
- Nr 670 Osowiec-Dąbrowa Białostocka-Nowy Dwór-gr. państwa,
- Nr 671 Sokolany-Korycin-Knyszyn-Stare Jezewo-Sokoły,
- Nr 673 Lipsk-Dąbrowa Białostocka-Sokółka,
- Nr 674 Sokółka-Krynki,
- Nr 676 Białystok-Supraśl-Krynki-gr.państwa,
- Nr 677 Łomża/droga 63/-Śniadowo-Ostrów Mazowiecka-Małkinia -Kosów Laski-Sokołów Podlaski,
- Nr 678 Białystok-Sokoły-Wysokie Mazowieckie,
- Nr 679 Łomża-Podgórze-Gać-Mężenin,
- Nr 681 Roszki Wodźki-Łapy-Poświętne-Brańsk-Ciechanowiec,
- Nr 682 Łapy-Turośń Dolna-Markowszczyzna,
- Nr 685 Zabłudów-Narew-Nowosady-Hajnówka-Kleszczele,
- Nr 686 Zajma-Michałowo-Jałówka,
- Nr 687 Juskowy Gród-Bondary-Narewka-Nowosady,
- Nr 689 Bielsk Podlaski-Hajnówka-Białowieża-gr.państwa,
- Nr 690 Czyżew Osada-Ciechanowiec-Siemiatycze,
- Nr 693 Kleszczele-Siemiatycze,
- Nr 694 Przyjmy-Brok-Ciechanowiec,

Jak wynika z Generalnego Pomiaru Ruchu, przeprowadzonego na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w 2005r., w ciągu ostatnich pięciu lat średni dobowy ruch samochodowy zwiększył się w Polsce o 18%. Natomiast w podlaskiem zarejestrowano wzrost ruchu o ponad 25%, tj. po

drogach krajowych na terenie województwa średnio przejeżdża 6496 samochodów na dobę.

Drogowy transport materiałów niebezpiecznych odbywa się praktycznie po wszystkich drogach województwa i związany jest przede wszystkim z dostawami etyliny, olei napędowych oraz gazu propan-butan do dystrybutorów paliw. Stały wzrost liczby pojazdów, a co za tym idzie zwiększenie natężenia w ruchu drogowym, między innymi związanym z ruchem tranzytowym i przewozem materiałów niebezpiecznych oraz słabym stanem dróg potęguje zagrożenia ludzi i środowiska naturalnego. Na drogach województwa często dochodzi do wypadków, w wyniku których ludzie doznają ciężkich obrażeń ciała lub ponoszą śmierć na miejscu. W 2005r. jednostki straży pożarnej województwa podlaskiego uczestniczyły w 1630 (1522 w 2004r.) miejscowych zagrożeniach na drogach (głównie wypadki), w wyniku których zginęło 105 (95 w 2004r.) osób, a 1525 (1441 w 2004r.) doznało obrażeń ciała. W działaniach brało udział 6595 (6694 w 2004r.) funkcjonariuszy PSP i 3371 (2939 w 2004r.) członków OSP. W ubiegłym roku doszło również do 249 (216 w 2004r.) pożarów środków transportu, w wyniku których ranne zostały 54 osoby a jedna zginęła. W ich gaszeniu uczestniczyło 1521 strażaków (1280 w 2004r.).

Na terenie województwa podlaskiego drogowe przejścia graniczne znajdują się:

1. przejścia polsko-litewskie - w Budzisku i Ogrodnikach (ruch samochodów osobowych),
 2. przejścia polsko-białoruskie - w Kuźnicy, Bobrownikach i Połowcach (ruch samochodów osobowych).
- Transport drogowy materiałów niebezpiecznych związany jest również z przejściami granicznymi. W I półroczu 2005r. granicę państwa przejechało:
 - w Budzisku - 484474 samochodów ciężarowych (średnio 2677 tirów na dobę), w tym 3229 z materiałami niebezpiecznymi,
 - Kuźnicy Białostockiej - 47938 samochodów ciężarowych (średnio 265 tirów na dobę), w tym 913 z materiałami niebezpiecznymi,
 - Bobrownikach - 61552 samochodów ciężarowych (średnio 340 tirów na dobę), w tym 411 z materiałami niebezpiecznymi.

Przejścia w Ogrodnikach i Połowcach odbywa się jedynie ruch osobowy.

Transport kolejowy

Na terenie województwa podlaskiego znajdują się następujące linie kolejowe:

- Warszawa - Białystok - Kuźnica Białostocka - granica państwa,
- Ostrołęka - Łapy,
- Sokółka - Augustów - Suwałki - Trakiszki - granica państwa,
- Siedlce - Mordy - Czeremcha - Hajnówka - Siemianówka - granica państwa,
- Białystok - Bielsk Podlaski - Czeremcha - granica państwa,
- Hajnówka - Nieznany Bór,
- Białystok - Zubki Białostockie - granica państwa,
- Lewki - Hajnówka - Nieznany Bór - Białowieża,
- Śniadowo - Łomża,
- Suwałki - Olecko.

Ich długość wynosi 682 km, w tym zelektryfikowanych 220 km. Kolejowy transport materiałów niebezpiecznych opiera się na dziesięciu trasach (lista poniżej), z czego najbardziej niebezpieczna jest Granica państwa - Siemianówka - Hajnówka - Czeremcha - Siedlce. Tą trasą przewożona jest największa ilość substancji, a jeden z jej odcinków przebiega przez zalew Siemianówka, co stwarza w razie awarii lub katastrofy duże zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego w strefie przyległej do szlaku.

- Białystok Wiadukt - Białystok Centralny - Białystok Fabryczny - Białystok Bacieczki - Białystok Starosielce - Białystok Centralny - Białystok Stadion,
- Białystok - Czeremcha,
- Granica państwa - Siemianówka - Hajnówka - Czeremcha - Siedlce,
- Cisówka - Siemianówka,
- Warszawa - Białystok,
- Olsztyn - Białystok,
- Trakiszki (granica państwa) - Suwałki - Białystok,
- Kuźnica - Sokółka - Białystok,
- Ełk - Białystok,
- Łapy - Ostrołęka (z odgałęzieniem ze Śniadowa do Łomży).

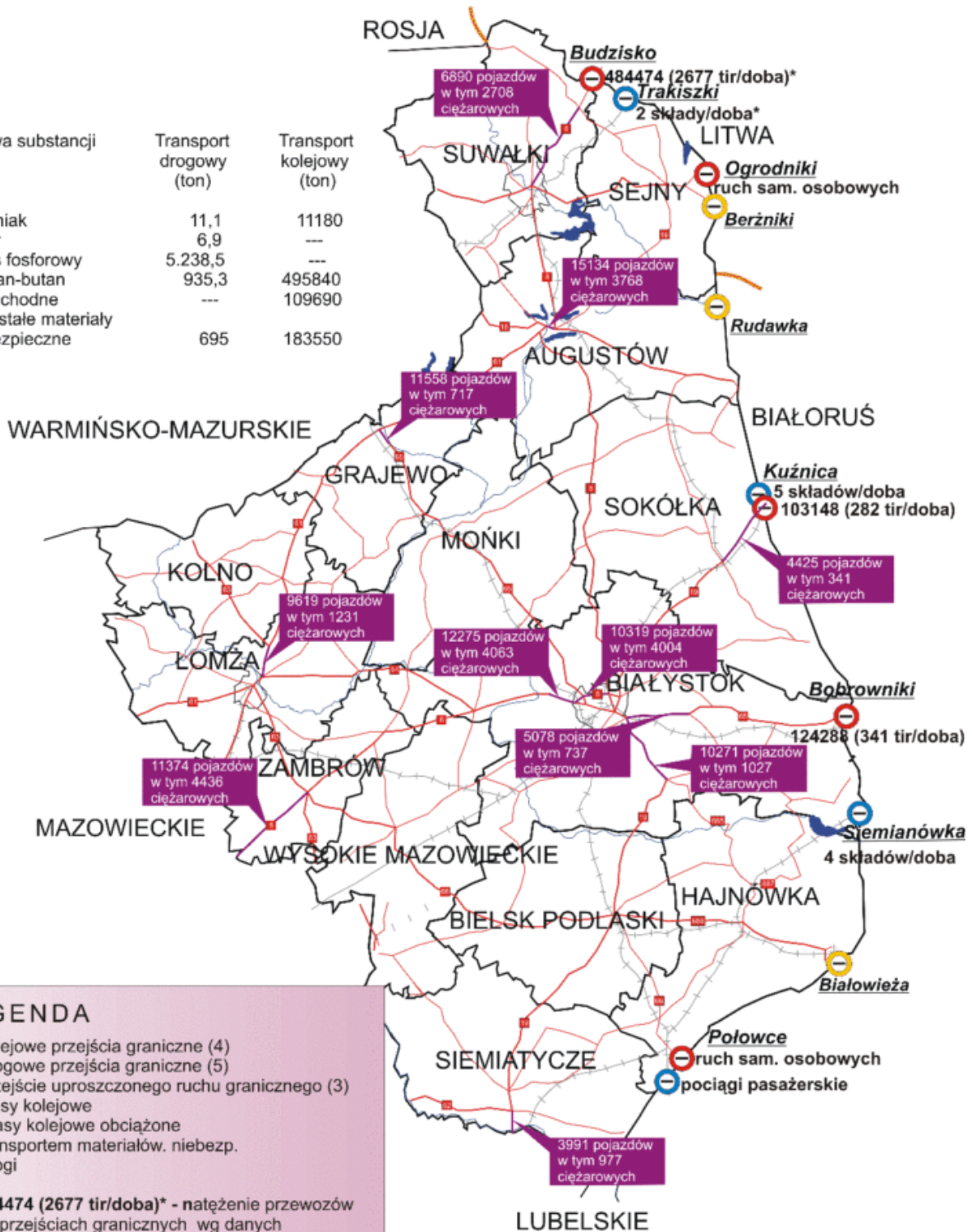
Na terenie województwa zlokalizowane są cztery graniczne przejścia kolejowe.

Trzy na granicy z Białorusią: w Kuźnicy, Siemianówce i Czeremsze oraz jedno na granicy z Litwą w Trakiszkach. Przewóz materiałów niebezpiecznych przez granicę państwa przedstawia poniższa tabela:

Przejście graniczne	Ilość składów	Ilość wagonów/cystern towarowych	Ilość wagonów z materiałami niebezpiecznymi
Kuźnica	1841 (4 śr. na dobę)	55230 (151 śr. na dobę)	10877 (30 śr. na dobę) propan-butan, propen, metanol, benzen
Siemianówka	1594 (4 śr. na dobę)	47820 (131 śr. na dobę)	8704 (24 śr. na dobę) olej napędowy i opałowy, węglowodory gazowe, fosfor żółty, fenol, dwuchloroetan, propylen
Trakiszki	610 (2 śr. na dobę)	18300 (50 śr. na dobę)	1268 (3 śr. na dobę)

ZAGROŻENIA W TRANSPORCIE DROGOWYM I KOLEJOWYM WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Nazwa substancji	Transport drogowy (ton)	Transport kolejowy (ton)
Amoniak	11,1	11180
Chlor	6,9	---
Kwas fosforowy	5.238,5	---
Propan-butan	935,3	495840
Ropochodne	---	109690
Pozostałe materiały niebezpieczne	695	183550

LEGENDA

- Kolejowe przejścia graniczne (4)
- Drogowie przejścia graniczne (5)
- Przejście uproszczonego ruchu granicznego (3)
- Trasy kolejowe
- Trasy kolejowe obciążone transportem materiałów. niebezp.
- Drogi

484474 (2677 tir/doba)* - natężenie przewozów na przejściach granicznych wg danych średniorocznych za 2005r.
 * dane za 2004r., od 2005r. nie prowadzi się odpraw celnych ze względu na wew. granicę UE